

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**Факультет фінансів та обліку
Кафедра статистики та економетрії**

СИЛАБУС (SYLLABUS) ІЗ ДИСЦИПЛІНИ "ЕКОНОМЕТРІЯ"

1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА(-ІВ)	
Викладач (-і)	Рязанцева Валентина Василівна
Науковий ступінь	Кандидат фізико-математичних наук
Вчене звання	доцент
Посада	Доцент кафедри статистики та економетрії
Адреса кафедри	М. Київ, вул. Кіото 19, каб. А-345
Контактний телефон	+38 (044) 531 49 59
E-mail:	v.ryazantseva@knute.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання КНТЕУ	Інформація доступна за посиланням : http://ldn.knute.edu.ua/course/view.php?id=881
Консультації	Відповідно до графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на офіційному сайті КНТЕУ (сторінка кафедри статистики та економетрії). Інформація доступна за посиланням : https://knute.edu.ua/blog/read/?pid=10208&uk
2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Освітній ступінь	Молодший бакалавр/ junior bachelor
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки / Social and behavioral sciences
Спеціальність	051 Економіка / Economics
Загальна характеристика	Кількість годин – 180 Кількість кредитів – 6 Мова навчання : українська Форма підсумкового контролю – екзамен
Пререквізити	Знання: <ul style="list-style-type: none"> • основних математичних операцій, інформаційних технологій, основ побудови економічних систем. Вміння: <ul style="list-style-type: none"> • здійснювати елементарні математичні розрахунки; • застосовувати статистичний інструментарій; • отримувати результати власних спостережень та користуватися пошуковими ресурсами; • вільно працювати з офісними додатками Microsoft Word, Microsoft Excel.
Анотація	Дисципліна охоплює всі тематичні блоки, що необхідні для формування у студентів системи спеціальних знань про базові поняття, проблематику і можливості застосування економетричних методів дослідження..
Технічне й програмне забезпечення/обладнання	Вивчення дисципліни передбачає використання комп'ютерної техніки та програмних продуктів: Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint

<p>Мета та завдання</p>	<p>Основною метою викладання дисципліни «Економетрія» є формування у студентів сучасного економічного мислення та спеціальних знань з точки зору системного підходу - аналізу функціонування економічних систем в реальних умовах, здійснення прогностичних оцінок їх поведінки у майбутньому та розробки на їх основі управлінських рішень.</p> <p>Завданням вивчення дисципліни «Економетрія» є оволодіння основними методами побудови економетричних моделей реальних економічних процесів, їх дослідження та розробки різних типів прогнозів. Вирішення цього завдання включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вивчення конкретних економічних ситуацій та аналіз причинно-наслідкових зв'язків між економічними процесами з використанням інструментарію теорії систем та каузального аналізу; - дослідження часових трендів, перехід від якісного аналізу до кількісного, обґрунтування вибору конкретної форми моделі; - вивчення різноманітних методів оцінки невідомих параметрів моделі; - проведення аналізу моделі, перевірку статистичних гіпотез; - дослідження особливих випадків у багатофакторному аналізі: мультиколінеарності, гетероскедастичності, автокореляції; - дослідження моделей розподіленого лагу та особливостей оцінювання параметрів таких моделей; - побудова та аналіз економетричних моделей на основі систем симульативних рівнянь.
<p>Програмні результати навчання</p>	<ul style="list-style-type: none"> - знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки; - використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності; - застосовувати відповідні економічні та математичні методи для вирішення економічних задач; - застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати; - ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні показники; - використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення професійних завдань; - показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення, здатність до автономного навчання

3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ІЗ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМЕТРІЯ» (СХЕМА ВІВЧЕННЯ КУРСУ)

спеціальності 051 «Економіка», ОС молодший бакалавр, галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Назва теми	Всього (годин/ кредитів)	Лекція	Практ./мк	Сам. роб.	Форми контролю
Тема 1. Математичне моделювання як метод наукового пізнання економічних явищ та процесів	30	4	4	22	ТАЗ
Тема 2 Моделі парної регресії та методи їх дослідження	18	4	4	10	ТАЗ
Тема 3. Побудова та дослідження множинної регресійної моделі	27	6	6	15	ТАЗ
Тема 4. Мультиколінеарність	23	4	4	15	ТАЗ
Тема 5. Гетероскедастичність та її наслідки	15	15	15	15	ТАЗ
Тема 6. Автокореляція в моделях динаміки	15	15	15	15	ТАЗ
Тема 7. Динамічні економетричні моделі	16	4	2	10	ТАЗ
Тема 8. Економетричні симулятивні моделі.	20	4	6	10	ТАЗ
Всього (годин/ кредитів)	180/6	34	34	112	Екзамен

ТАЗ – перевірка творчо-аналітичного завдання

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМЕТРІЯ» (КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ ЗА ТЕМУ, ВСЬОГО 100)

Назва теми заняття	Практичне заняття	Самостійна робота студентів
Тема 1. Математичне моделювання як метод наукового пізнання економічних явищ та процесів		20
Тема 2. Моделі парної регресії та методи їх дослідження	4	6
Тема 3. Побудова та дослідження множинної регресійної моделі	6	14
Тема 4. Мультиколінеарність	4	6
Тема 5. Гетероскедастичність та її наслідки	4	6
Тема 6. Автокореляція в моделях динаміки	4	6
Тема 7. Динамічні економетричні моделі	2	3
Тема 8. Економетричні симулятивні моделі.	6	9
Разом	30	70

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Бобровнича Н. С., Борисевич Є. Г. Економетрія: навч. посіб. — Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2010. -180с.
2. Корольов О.А., Рязанцева В.В. Економетрія. Практикум. Навчальний посібник. -К.: КНТЕУ, 2005. — 277с.
3. Лук'яненко І.Г., Жук В.М. Аналіз часових рядів. Практичний посібник для роботи в комп'ютерному класі. - в 2-х частинах. — К.:НаУКМА; Аграр Медіа Груп, 2013. — Частина перша — 187с., 2013. — Частина друга — 176с.
4. Наконечний С.І., Терещенко Т.О., Романюк Т.П. Економетрія: Навч. посіб. - К.: КНЕУ, 2000.- 296 с.
5. Рязанцева В.В. Економетрія. Моделювання макроекономічних процесів: навч. посіб. — Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. — 388.

Додатковий

6. Jeffrey M. Wooldridge. Introductory Econometrics. A modern Approach. 5th Edition. 2012 — 910 p. Режим доступу:
http://economics.ut.ac.ir/documents/3030266/14100645/Jeffrey_M._Wooldridge_Introductory_Econometrics_A_Modern_Approach_2012.pdf
7. Using Econometrics A Practical Guide А.Н. Studenmund Sixth Edition. 2014 — 565 p. Режим доступу:
https://www.researchgate.net/profile/Ayseguel_Coskun2/post/How_to_solve_autocorrelation_but_homoscedastic_on_balanced_panel_data/attachment/59d6343079197b8077991e0e/AS%3A378302645719042%401467205787854/download/A.H.+Studenmund-Using+Econometrics+A+Practical+Guide-Pearson+%282013%29.pdf
8. Боднар Р.Д., Єлейко В.І., Демчишин М.Я. Економетричний аналіз діяльності підприємств. Навчальний посібник. — Видавництво Навчальна книга Богдан, 2019. - 368 с.
9. Бородич С.А. Эконометрика: Уч. пособие. — Минск: Новое знание, 2001- 408 с.
10. Грубер Й. Економетрія: Вступ до множинної регресії та економетрії. — в 2-х том. - К.: Нічлава, 1998. - Т.І. (384 с.), 1999. - Т.2 - 308с.
11. Джонстон Дж. Эконометрические методы. - М.: Статистика, 1980. - 444с.
12. Диха М.В., Мороз В.С. Економетрія. Навчальний посібник. — Центр навчальної літератури, 2019.- 206с.
13. Здрок В.В. Економетрія: підручник / В.В.Здрок, Т.Я.Лагоцький. - К.: Знання, 2010. - 541 с. + компакт-диск.
14. Єлейко В. М. Основи економетрії. - Львів.: Марка ЛТД, 1995. -192 с.
15. Корольов О.А. Економетрія. Навчальний посібник. -К.: КНТЕУ, 2000. - 660 с.
16. Лук'яненко І.Г., Краснікова Л.І. Економетрика: Підруч. - К.: Т-во .
17. Лук'яненко І.Г., Городніченко Ю.О. Сучасні економетричні методи у фінансах. Навч. посібник. - К.: Літера ЛТД, 2002. — 352 с.
18. Лещинський О.Л., Рязанцева В.В., Юнькова О.О. Економетрія: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., 2-ге вид.- К.: МАУП, 2008.-208 с.
19. Маленво Э. Статистические методы в эконометрии // Статистика. -1975. - Вып. 1. - 424 с.; 1976. - Вып. 2. - 326 с.
20. Тинтнер Г. Введение в эконометрию. - М.: Статистика, 1965. -362 с.
21. Эконометрика: Учебник /Под ред. И.И.Елисеевой.-М.: Финансы и статистика, 2003. - 344с.
22. Черняк О.І.; Комашко О.В.; Ставицький А.В.; Баженова О.В. Економетрика. Підручник /За ред. О.І. Черняка. — Київ: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2010. - 359 с.

Інтернет – джерела

1. Державний комітет статистики України. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua
2. Статистичний комітет ООН. – Режим доступу : <http://unstats.un.org/>
3. Міжнародний інститут статистики. – Режим доступу : <http://isi.cbs.nl/>
4. Міністерство економіки України. – Режим доступу: www.me.gov.ua

Примітка*: *курсив* – наявність у бібліотеці КНТЕУ або за згодою авторів у вільному доступі в мережі Інтернет